

بررسی تأثیر درمان پیشگیرانه استامینوفن کدئین بر درد بعد از بیوپسی کبد

دکتر افسانه شریفیان^۱، دکتر نازیلا درویشی^۲، دکتر صباح حسنی^۳، دکتر بیان اسدی^۴، فردین غریبی^۵، عذرا الله ویسی^۶

۱- استادیار گروه داخلی، مرکز تحقیقات گوارش و کبد، دانشگاه علوم پزشکی کردستان، بیمارستان توحید، سنندج، ایران (مؤلف مسؤول)

تلفن تماس: ۰۸۷۱-۳۲۸۶۱۱۳ legendsharifian@yahoo.com

۲- پزشک عمومی، محقق، مرکز تحقیقات گوارش و کبد، دانشگاه علوم پزشکی کردستان، بیمارستان توحید، سنندج، ایران

۳- دستیار بیماریهای داخلی، مرکز تحقیقات گوارش و کبد، دانشگاه علوم پزشکی کردستان، بیمارستان توحید، سنندج، ایران

۴- پزشک عمومی، دانشگاه علوم پزشکی کردستان، سنندج، ایران

۵- کارشناس ارشد مدیریت خدمات بهداشتی، دانشگاه علوم پزشکی کردستان، سنندج، ایران

۶- کارشناس ارشد بافت شناسی، دانشگاه علوم پزشکی کردستان، سنندج، ایران

چکیده

زمینه و هدف: بیوپسی کبد یکی از روشهای تشخیصی مهم در برخورد با بیماریهای کبدی است. درد شایعترین عارضه یا نتیجه بیوپسی کبد بوده و می تواند منجر به موربیدیتی واضح شود. یافتن روشی جهت کاهش میزان درد بیوپسی کبد در بیماران و به تبع آن کاهش میزان عوارض در آنها همواره مد نظر محققین بوده است. مطالعات بسیار محدودی در زمینه استفاده پیشگیرانه استامینوفن در بیوپسی کبد گزارش شده است. این مطالعه با هدف تعیین اثر استامینوفن کدئین بر درد بعد از بیوپسی کبد در دوره زمانی ۲۴ ساعت بعد از بیوپسی انجام شد.

روش بررسی: این مطالعه یک کارآزمایی بالینی تصادفی شده دو سوکور بود که در سال ۱۳۸۷ در بخش گوارش و کبد بیمارستان توحید سنندج به انجام رسید. جامعه آماری شامل تمام افرادی بود که اندیکاسیونی برای بیوپسی کبد داشتند و حجم نمونه برابر ۴۴ نفر بود (۲۳ نفر گروه مداخله و ۲۱ نفر گروه کنترل) که با روش بلوک بندی تصادفی وارد مطالعه شدند. معیار خروج شامل هرگونه کنترااندیکاسیون برای انجام بیوپسی کبد و نیاز به وارد کردن دو بار یا بیشتر سوزن بیوپسی، بود. جهت ثبت میزان درد در زمانهای ۱، ۳، ۶ و ۲۴ ساعت بعد از بیوپسی از روش استاندارد VAS استفاده گردید. پس از تایید کمیته اخلاق در پژوهش دانشگاه علوم پزشکی کردستان، ۱ ساعت قبل از انجام بیوپسی کبد درمان پیشگیرانه با استامینوفن کدئین یا پلاسبو در بیماران انجام شد. پس از جمع آوری اطلاعات، داده ها وارد نرم افزار آماری SPSS شد و با استفاده از آمار توصیفی و تست های آماری t -test، X^2 ، ضریب همبستگی پیرسون و در صورت غیر نرمال بودن داده ها از تست های ناپارامتریک جهت تجزیه و تحلیل داده ها استفاده گردید.

یافته ها: میانگین شدت درد در زمانهای صفر، یک، سه، شش و بیست و چهار ساعت پس از بیوپسی در گروه مداخله بیشتر از گروه دارونما بود، اما تفاوت آماری معنی داری در دو گروه وجود نداشت ($P>0.05$). شدت درد بعد از بیوپسی در هر دو گروه در خانم ها بیشتر از آقایان بود، اما تفاوت معنی داری بین دو جنس از نظر شدت درد وجود نداشت ($P>0.05$).

نتیجه گیری: مطالعه حاضر و مقایسه آن با مطالعات مشابه نشان می دهد که استامینوفن کدئین در کاهش شدت درد ناشی از بیوپسی کبد مؤثر نمی باشد. انجام مطالعات کارآزمایی بالینی آتی جهت تعیین اثر ضد دردی دیگر داروهای مسکن توصیه می گردد.

کلیدواژه ها: بیوپسی کبد، استامینوفن کدئین، درد

وصول مقاله: ۸۸/۴/۸ اصلاحیه مقاله: ۸۸/۵/۲۱ پذیرش مقاله: ۸۸/۵/۲۷